

„Yrsa je mistryní ve vytváření atmosféry,
která je ještě mrazivější než její rodný Island.“

– magazín Knihkupec

YRSA

SIGURDARDÓTTIR

AUTORKA BESTSELLERU *NENÍ ÚNIKU*

НЯОВ

Z NĚKTERÝCH MÍST
NENÍ NÁVRATU...

 metafora

Skupinka bývalých spolubydlících z vysokoškolské koleje přijíždí na Vestmannské ostrovy, aby se naposledy rozloučila se zesnulou kamarádkou, která byla součástí jejich party. Výlet, jenž má zároveň sloužit jako přátelské setkání po letech, se však náhle proměňuje v děsivou hru se smrtí. Důsledky dávné bujaré oslavy, na kterou všichni toužili zapomenout, se vynořují na povrch.

Na kamenité pláži u moře, nedaleko nově zrekonstruovaného domku strážce majáku, jsou nalezena dvě mrtvá těla. Policie na místo vysílá Idunn, Týra a Karó, aby se ujali vyšetřování, v němž zdánlivě nic nedává smysl.

A drsný vítr, který zastavil letecký provoz, neustává...

Děj druhého dílu napínavé série *Černý led* se tentokrát odehrává na největrnějším místě Evropy – na Vestmannských ostrovech – a v hlavní roli se ocitá patoložka Idunn, která odsud pochází. Svérázná soudní lékařka tak musí ve svém rodném městě čelit výzvám nejen pracovním.

„Každá nová Yrsina kniha je pro čtenáře požitek.“

– deník Fréttablaðið, Island

„Chytne vás od první stránky.“

– deník Adresseavisen, Norsko

Yrsa Sigurðardóttir

НЯОВ

V METAFOŘE DOSUD VYŠLO:

**Poslední rituál
Mrazivé světlo
Žhavý hrob
Led v žilách
Ohnivý anděl
Plavba smrti
Pamatuji si vás všechny**

SÉRIE FREYJA A HULDAR

**DNA
Černá díra
Katarze
Poprava
Panenka
Ticho**

Kořist

SÉRIE ČERNÝ LED

Není úniku

Yrsa Sigurðardóttir

НЯОВ

Přeložila Lucie Korecká

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Tato kniha je literární fikce.

Všechny postavy a události jsou autorským výtvorem.

Copyright © Yrsa Sigurðardóttir 2021

First published with the title *Gættu þinna handa* in 2022 by Veröld Publishing, Reykjavík

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Lucie Korecká, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-791-7 (ePub)

ISBN 978-80-7625-790-0 (pdf)

ISBN 978-80-7625-264-6 (print)

Knihu věnuji své sestře, Laufey Ýr Sigurðardóttir.

*Následující osoby si zaslouží vřelé díky za pomoc
při získávání informací ke knize a za všeobecnou vstřícnost:*

Auður Ásgeirsdóttir, zdravotní sestra

Grímur Hergeirsson, ředitel policejního obvodu

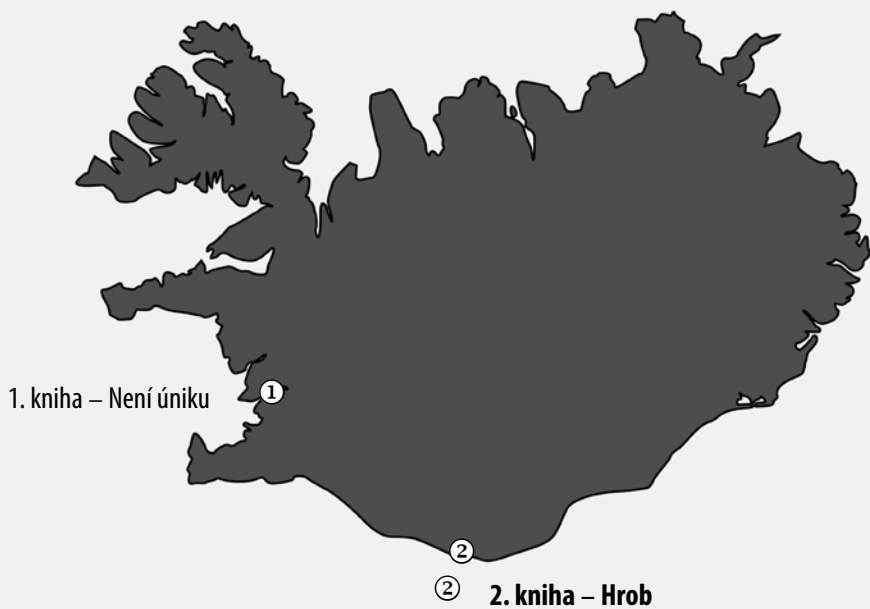
Hálfdan Steinpórsson, největší smíšek

Kristín Jóhannsdóttir, ředitelka muzea

Magnús Bragason, hoteliér

Pröstur Johnsen, podnikatel

MÍSTO, KDE SE PŘÍBĚH ODEHRÁVÁ

I. KAPITOLA ● DEN 1 – ČTVRTEK

Během plavby nebylo v dohledu nic než rozbouřené moře. Trausti přesto vyšel na palubu trajektu, ne proto, aby pozoroval zpěněné vlny, ale aby v burácejícím větru trochu pookřál. Pevně se držel zábradlí, zavřel oči a nechal si na obličej dopadat sněh. Pluli proti větru, a tak se jindy nevinné sněhové vločky zdály ostré jako krupobití. Taková přírodní akupunktura na něj však kupodivu měla kladný vliv. Dost se mu ulevilo, přestalo se mu chtít zvracet a bolest hlavy, která mu dosud téměř nedovolovala přemýšlet, ustoupila. Uvnitř byl vydýchaný vzduch, prosycený pachem zvratků cestujících, které na neklidné hladině přemohla mořská nemoc. Proto Trausti hodlal zůstat venku, dokud trajekt nedorazí do přístavu.

Než otevřel oči, zaclonil si je dlaní. Přímo před sebou uviděl ve vánici nejasné obrysy břehu. Nepochybně už se blížili k cíli. Trausti se otočil a nahlédl širokými okny do vnitřního prostoru, kde se na sedadlech rozvalovali jeho přátelé. Napadlo ho, že by pro ně mohl dojít, ale rozmyslel si to. Nikdo z nich s ním na palubu vyjít nechtěl a během té chvíle nejspíš názor nezměnili. Netroufali si opustit sedadla, přestože je Trausti ujišťoval, že by jim trocha pohybu prospěla. Obávali se, že by jim mezitím někdo obsadil místa. Trajekt byl totiž přeplněný k prasknutí – dokonce natolik, že na jejich skupinku

zbyly jen čtyři jízdenky a Trausti se při vjezdu na palubu musel schovat pod bundy na zadním sedadle auta. Jakmile se dostali na loď, už na tom nezáleželo, takže se mohl vmístit mezi ostatní cestující. Naštěstí. Nedovedl si představit, jak by se na kymácející se lodi cítil, kdyby zůstal na palubě pro automobily.

Když se znova podíval před sebe, skalní stěny u vjezdu do přístavu už se nejevily jako pouhé nezřetelné stíny. Trajekt se k nim rychle blížil, a než se Trausti nadál, proplul kolem ocelového sloupku na Ystaklettu a kolem mořské jeskyně, kde se skalisko noří pod hladinu. Trausti zahlédl chovnou nádrž v Klettšvíku, kde sídlí dvě běluhy, žádná z nich však nevystrčila hlavu, aby mohla sledovat příjezd lodi. Možná tam vůbec nebyly, nebo je neustálé proplouvání lodí kolem jejich domova už omrzelo. To však nevadilo, Trausti se i tak měl na co dívat: vpravo se tyčil útes Heimaklett a vlevo se rozprostíralo nedávno vzniklé lávové pole.

Připadalo mu to dokonalé, nezměnil by vůbec nic. Dokonce ani náročnou plavbu z Torlákshöfnu. Původně se chystali plout trajektem z Landeyjahöfnu, odkud to na ostrov bylo kousek. Ari, který koupil jízdenky, však ráno dostal zprávu, že bude nutné trasu lodi kvůli nepříznivým povětrnostním podmínkám změnit. To jim ovšem plány nijak nezkazilo, znamenalo to jen kratší cestu autem a delší plavbu. Dohromady to vyšlo téměř nastejno, a navíc cestu nemohli odložit. Měli k ní totiž závažný důvod.

Změna trasy plavby nicméně nebyla jedinou překážkou, kterou jim osud postavil do cesty. Z pobytu na ostrovech málem sešlo, protože se jim nedařilo sehnat ubytování. Přitom byl leden, a tak nikoho z nich nenašlo, že městečko bude plné návštěvníků, jako bývá v létě. Přesně tak to však nakonec dopadlo. Vláda totiž

svolala konferenci o budoucnosti rybářského průmyslu a rozhodla se ji uspořádat právě na Vestmanských ostrovech. Proto se tam sjeli rejdaři z celé země, takže se všechna místa v hotelech, ubytovnách a penzionech vyprodala, stejně jako jízdenky na trajekt Herjólf. Podobná situace nastávala jen v době festivalu konaného u příležitosti státního svátku, kdy ovšem mezi cestujícími na přeplněné lodi býval výrazně větší podíl žen a také úplně jiná nálada. Tentokrát na palubě převažovali podmračení muži, kteří zjevně tušili, že se s vládou v názoru na budoucnost rozhodně neshodnou.

Partu přátel nakonec zachránil Ari, který jim díky známostem dokázal zajistit ubytování. A ne jen tak ledažaké. Místo aby přespávali každý ve svém hotelovém pokoji, měli k dispozici celý nově zrekonstruovaný dům na mysu Stórhöfði, kam se všichni pohodlně vešli. Kuchyň, pokoje i veškeré příslušenství měli jen pro sebe. Ke každé ložnici patřila samostatná koupelna a všechno působilo téměř dokonale. Až na to, že dům měl čtyři ložnice a jich bylo pět. Leifovi, třetímu muži v partě, však našťěstí nevadilo spát na pohovce v obývacím pokoji, čímž se problém vyřešil. Když se Leif nabídl, že se spokojí s gaučem, Trausti si oddechl, protože volba musela padnout na jednoho z nich dvou. Žádná z obou žen nepřipadala v úvahu, to bylo bez debat, a Ari ubytování sehnal, čímž automaticky získal nárok na vlastní pokoj. Správci domu se však neměli dozvědět, že na pohovce někdo přespával, a tak Trausti předpokládal, že volba padne na něj. Byl mnohem pořádnější než Leif, takže tolik nehrozilo, že gauč ušpiní. Leif ovšem řešení navrhl dřív, než Ari stihl vydat povel, že v obýváku má spát Trausti.

Trausti se podíval k jihu a doufal, že z přístavu dům uvidí, ale nedohlédl na něj. Moc se těšil, protože příležitost obývat dům spojený s majákem se mu nenaskýtala

každý den. Předtím tam až do stáří bydlel strážce majáku na Stórhöfði. Maják i meteorologická stanice mezitím už prošly automatizací. Dům si pak dlouhodobě pronajalo několik investorů, kteří provedli nákladnou rekonstrukci. Ari se s jedním z nich znal skrze svou práci ekonoma ve velké bance, a když se mu svěřil s potížemi při shánění ubytování, známý se nad ním slitoval. Ari tak celé skupince vytrhl trn z paty a vysloužil si tím velkou chválu, mimo jiné proto, že měli v čerstvě zrekonstruovaném luxusním sídle přespávat jako úplně první. Dokonce ani samotní investoři si pobyt v domě ještě nedopřáli, chystali se ho slavnostně otevřít, až pominou nejhorší vánice. Nejspíš nechtěli riskovat, že je vichr srazí z mysu do moře.

Mezi další velké výhody patřilo, že ubytování dostali zadarmo. Trausti si dodělával postgraduální studium revmatologie v Americe, které sice spočívalo především v práci v nemocnici, ale plat byl mizerný. Kdyby si vypočítal hodinovou mzdu, vyšla by mu nejspíš stejná částka, jakou si středoškoláci vydělávají na brigádě v rychlém občerstvení. Na konci každého měsíce mu proto moc peněz nezbyvalo a za letenku na Island zaplatil značnou sumu, protože si ji musel koupit narychlo. Kdyby si musel navíc zaplatit i ubytování v hotelu na tři noci, měl by do kapsy ještě hlouběji. Uvítal tedy nocleh, kde jedinou podmínkou bylo, že budou se zařízením domu dobře zacházet a všechno po sobě zanechají čisté a nepoškozené. V tomto ohledu majitele nejspíš veškeré obavy opustily, jakmile se dozvěděli o důvodu cesty. Když člověk přijede na pohřeb, chová se zpravidla slušně.

Trajekt se pomalu šinul k přístavišti a Trausti se opět obrátil k oknu. Jeho přátelé se jeden po druhém zvedali a Sigga na něj mávala, ať si pospíší. Usmál se na ni a zamávání opětoval, pustil se zábradlí a vrátil se dovnitř. Doufal, že se neusmál příliš široce. Vzhledem ke

smutným okolností nechtěl, aby si ostatní všimli, jak moc se na víkend těší. Doufal, že se s ním shodnou na tom, že život jde dál, a po zítřejším pohřbu si výlet užijí. Předem si to však napláňovat nemohli. *Co takhle podniknout nějakou pořádnou jízdu, až bude Gugga pohřbená?* Navíc se nedalo předem určit, jakou budou mít náladu. To správné rozpoložení muselo přijít spontánně. Jestli se na Traustiho usměje štěstí, rozveselí se všichni sami od sebe.

Trausti sešel s ostatními na palubu pro motorová vozidla, kde nasedli do svých dvou aut. Víc by ho těšilo, kdyby si vystačili s jedním a jeli všichni společně, ale zavazadla zabírala příliš mnoho místa. Navíc se aspoň nemuseli dohadovat, kdo bude sedět na zadním sedadle uprostřed. Všichni byli dost vysocí, kromě Siggy, která by se zase nikdy nesmířila s tím, že by to rozhodli na základě vzrůstu. Stůsněné prostřední sedadlo by tak nejspíš připadlo Traustimu, takže by si pak celý víkend musel protahovat ztuhlé nohy. Kdepak, takhle to bylo lepší. Trausti dostal přidělené zadní sedadlo Ariho luxusního elektromobilu a dopředu se posadila Sigga. Ragga se spokojila s Leifovým kombíkem. Obě auta parkovala vedle sebe a Trausti na Raggu kývl, když se jejich pohledy setkaly. Usmála se na něj a otočila se zpátky dopředu, zatímco on ji až trapně dlouho z profilu pozoroval.

„Co je to tady za bordel? To už člověk nemůže mít vůbec nikde pokoj od reklam?“ rozčílil se Ari a ukázal na list papíru zastrčený za stěračem vozu.

Trausti se rozhlédl, udivený takovou reklamní kampaní. Na ostatních autech žádné letáky neviděl. „Není to pokuta?“

To Ariho pobouřilo ještě víc. „Pokuta? Za co? Že jsme na trajektu nezaplatili za parkování? Nebo že jsme na palubě překročili povolenou rychlost?“

„Třeba zjistili, že jsem černý pasažér, a dali nám za to pokutu.“ Trausti ovšem doufal, že se mylí. V takovém případě by ostatní asi očekávali, že poplatek sám uhradí, protože načerno jel on, a pokuta určitě převyšovala cenu jízdenky. Trausti si na letišti vybral z bankomatu peníze, které si podle svého uvážení mohl dovolit během výletu utratit, aniž by to jeho rozpočet přehnaně zatížilo. Pokuta by mu takový plán pravděpodobně zhatila.

„To jsou teda fašisti, já bych je zabil.“ Ari si odepnul pás, otevřel dveře a natáhl se pro leták. Text si přečetl, když byl ještě jednou nohou venku z auta, odhodil papír na zem a posadil se zpátky. „To je jen nějaká blbost.“

„Co je to?“ vyzvídala Sigga hlasem, který zněl, jako by stále ještě zápolila s mořskou nemocí.

„Nějaká kravina. Pokuta to každopádně není.“ Ari se opět připoutal a oběma rukama sevřel volant. „No tak, kdy už se odsud konečně dostaneme?“

„Snad už brzo.“ Trausti viděl, že na papíře je jakýsi text. „Co je tam napsané?“

„Jak jsem říkal, nějaká blbost. *Jedte domů, nezůstávejte tady.* Něco v tom smyslu. Asi to bylo pro někoho z politiků. Vzkaz od našťvaného rybáře, co si spletl auta.“

Palubou se rozlehlo skřípání a vrzání kovů, vzápětí se otevřela široká vrata a vozidla se dala do pohybu. Ari spokojeně vydechl a Trausti vzdal snahu dohlédnout postranním okénkem na odhozený papír. Otočil se dopředu a soustředil se na to, aby se neusmíval ani jinak nedával najevo, jak neuvěřitelně se na nadcházející dny těší. Kdyby se Ari nebo Sigga podívali do zpětného zrcátka, mohlo by se jim to zdát divné.

Podařilo se mu zachovat kamennou tvář. Ve skutečnosti by však v tuto chvíli nechtěl být nikde jinde než právě na Vestmanských ostrovech se svými kamarády. Byla to jediná parta přátel, do které kdy patřil, a v po-

sledních letech se mu po nich hrozně stýskalo. Od prvního dne ho mezi sebe přijali a nevšímali si v jeho chování toho, kvůli čemu připadal spolužákům na základní i střední škole nemožný. Vlastně nikdy nezjistil, co přesně jim na něm vadilo, a proto to nedokázal napravit. Přesto se všemožně snažil se ostatním zalíbit, jenomže sotva jednu věc změnil, hned na něm našli něco jiného, co považovali za trapné, hloupé nebo úplně mimo. Nakonec věčnému dobírání a nadávkám natolik přivykl, že trvalo dost dlouho, než se přestal mít na pozoru a pochopil, že jeho noví přátelé jsou skuteční kamarádi. Ne nepřátelé v přestrojení, kteří ukážou svou pravou tvář, jakmile přestane být obezřetný.

Seznámili se na koleji na začátku vysokoškolských studií. Přistěhovali se ve stejnou dobu do téhož patra. Všichni pocházeli z venkova, a tak museli ve společenském životě začít od nuly. V podstatě je tedy svedla dohromady spíš osamělost po příchodu do města než shodný postoj k životu nebo společné zájmy. Přesto si kupodivu báječně sedli. Skoro nikdy se nijak ostřeji nehádali a nikdo z nich nešel ostatním na nervy. Občas se pochopitelně vyskytly nějaké rozepře, ty však pokaždé rychle přešly. Drželi při sobě skoro jako sourozenci.

Teď už se dlouho neviděli, ale na palubě trajektu Herjólf se navzdory všeobecnému nepohodlí a mořské nemoci hned zase stmelili. Když člověk bojuje s nutkáním na zvracení, těžko může něco předstírat, a tak povrchní tlachání z cesty do Torlákshöfnu brzy vystřídala otevřenost. Všichni se vrátili do svých starých rolí v partě, přestože se po dokončení studií rozešli každý svou cestou a našli si jiné úlohy, v nichž se obklopili novými lidmi. Uplatnili se v oborech, které vystudovali, a během let pochopitelně vyžráli a trochu se změnili. Trausti se zpočátku obával, že když už se jednou tak rozprchli, nepodaří

se jim partu znovu poskládat dohromady a nic nebude jako dřív. Ukázalo se však, že se bál zbytečně. To ostatně platilo pro většinu obav, které ho trápily. Zatím měl přinejmenším dojem, že zůstali úplně stejní, jen o několik let zestárli. Možná to souviselo s tím, že byli všichni dosud bezdětní a svobodní, ačkoli měli na krku třicítku.

Nejvýrazněji se od doby, kdy se seznámili, změnil jejich styl oblékání. Někteří z nich teď nosili podstatně luxusnější kousky než dřív. Ari vypadal, jako by si na sebe ráno ze zvyku vzal oblek, ve kterém chodil do banky, a pak si to rozmyslel, sundal si sako, přes košili natáhl svetr a v naleštěných polobotkách vyrazil k autu. Sigga zase měla na oblečení spoustu nejrůznějších iniciál, představujících nejspíš loga módních značek, jak si Trausti domyslel. Dokonce i přezka na opasku sestávala ze dvou písmen. Sigga pracovala jako advokátka ve velké advokátní kanceláři a cestou do Torlákshöfnu se zmínila, že se jí v práci docela dobře daří. Ne každému, koho potkala, to ovšem mohla sdělit slovně, takže se zřejmě rozhodla nechat za sebe mluvit svůj oděv. Díky tomu nemohl její úspěch skutečně nikdo přehlédnout. I Ragga svůj styl poněkud změnila, dřív býval dost osobitý, teď by se dal spíš označit za praktický. K tomu přispívala i skutečnost, že zmizel zlatý kroužek, který dřív mívala na jedné straně nosu. Zůstala jí po něm jen drobná jizvička, které si člověk vůbec nevšiml, pokud ji přímo nehledal.

Trausti nezměnil styl oblékání tolik jako Ari, Sigga a Ragga, ale aspoň trochu. Nemocnice kladla na oděv svých zaměstnanců určité nároky. Když se před více než dvěma lety přestěhoval do Spojených států, stala se proto jeho hlavním kritériem při výběru oblečení elegance. Nechodil ovšem zdaleka tak noblesně ustrojený jako Ari a vedle svého kamaráda bankéře působil spíš jako levná napodobenina. Leif jako jediný zůstal v tomto ohledu

úplně stejný. Vypadal jako bedňák kapely, která zatím neprorazila. Měl na sobě oprané triko s vybledlým potiskem, džíny a obnošenou bundu. Traustiho to určitým zvláštním způsobem potěšilo. Přál si, aby všechno bylo jako dřív. Což bylo pochopitelně vyloučené. Styl oblékání se může měnit, vyvíjet a střídat na základě módních trendů, věku a povolání, ale na tom, že parta přišla o jednu členku, už se nic změnit nedalo.

Příjemný klid a štěstí, které Traustiho dosud zaplavovaly, se vypařily jako rosa na slunci. Místo toho se mu žaludek sevřel úzkostí. Zavřel oči a snažil se zahnat znepokojivé vzpomínky a nahradit je myšlenkami na šťastné chvíle z dob studií. Ty nešťastné však odmítaly ustoupit. Zároveň se mu v hlavě vynořila obava z možné pokuty, a tak se na sedadle opět přikrčil – pro případ, že by ostražitý palubní dozorce přepočítával cestující ve vozidlech. Tohle rozhodnutí mu ovšem náladu rozhodně nezlepšilo, protože na podlaze auta zahlédl svůj rozbitý telefon. Musel mu vyklouznout z kapsy, když se tam choulil při vjezdu na trajekt. Na palubě po něm sáhl naprázdno a myslel si, že ho schoval do příručního zavazadla. Teď litoval, že to neudělal. I v přítomí pod bundami si všiml, že displej je roztříštěný, a veškeré pokusy přístroj zapnout skončily nezdarem. Nejspíš ho rozšlápl, možná dokonce dvakrát, při výstupu i nástupu. Jako kdyby nestačilo, že displej je rozbitý na padrtě, byl celý telefon zároveň i výrazně ohnutý.

Ari vyjel z trajektu na přístavní hráz. Trausti se odvážil znovu se narovnat a zničený telefon si důkladněji prohlédl. Když se mu ho stále nepodařilo zapnout, schoval ho do kapsy a doufal, že se ještě vzpamatuje. Představa, že zůstane bez telefonu, mu připadala nesnesitelná, a nový by stál spoustu peněz. Místo radosti z nadcházejících dní zachvátily Traustiho obavy. Pomyslel na vzkaz,

který našli zastrčený pod stěračem. Byl skutečně určený nějakému jinému cestujícímu, jak se domníval Ari? Nebo byl přece jen adresovaný jim?

Těžko. To přece nedávalo žádný smysl. *Jedťte domů, ne-
zůstávejte tady.*

Nikdo z nich se neohlédl ani nepodíval do zpětného zrcátka. Proto si nevšimli, že na prázdnou palubu vyšel člověk, zvedl odhozený vzkaz a pozoroval, jak jejich vozidla vyjíždějí do vánice.

2. KAPITOLA ● DEN 5 – PONDĚLÍ

Vítr se výjimečně utišil. V předpovědi hlásili na odpoledne vánici, hezky bývalo zpravidla jen brzy ráno, kdy ještě skoro nikdo nebyl vzhůru, aby si příjemné počasí užil. Cestou z domova viděla Ásta venku jediného člověka – muže na louce u statku Breidibakki, kde měli amatérští chovatelé zázemí pro koně a ovce. Ástu nic takového nezajímalo, což považovala za velké štěstí, protože by kvůli téhle zálibě musela vstávat nad ránem, aby zvířata nakrmila.

Ásta vystoupila z auta a zabouchla dveře. Pes Móri se na zadním sedadle rozštěkal a všemožně vyváděl, protože se mu ani trochu nelíbilo, že tam má zůstat. Nejspíš věřil, že na něj Ásta zapomněla omylem, a jakmile si ho všimne, chybu napraví. Ona však nic takového v úmyslu neměla. Pes se musel smířit s tím, že počká v autě. Ásta nechtěla, aby se jí ve tmě zaběhl. Ne teď, když netušila, co může očekávat.

Místo aby dojela až na Stórhöfði, kam měla namířeno, zaparkovala u krajnice. Cestou měla dojem, jako by na východě, za úžinou spojující mys s ostrovem Heimaey, už vycházelo slunce. To se jí však nezdálo možné, a když se přiblížila, viděla, že světlo nevychází zpoza obzoru. Zdroj záře se podle všeho nacházel na Brimurdu, kamenitém pobřeží úžiny, mezi ostrohy Raeningjatangi

a Gardsendi. Ačkoli pospíchala, rozhodla se břeh prozkoumat. V hloubi duše věděla, že ji tam netáhne zvědavost, spíš touha odložit svůj úkol. Jestli se nebude dostatečně hlídat, po návratu do auta se otočí a pojedje zpátky domů, místo aby vyřídila to, co ji ještě téměř v noci vyhnalo z postele a z města.

Jakmile Ásta vystoupila z auta, ucítila pach, který jasně prozrazoval, z čeho světlo vychází. Zamžourala, aby lépe viděla, a zahlédla kouř stoupající k noční obloze. Někdo něco pálil. Opatrně zamířila přes silnici ke stráni svažující se k pobřeží. Tenká vrstva sněhu na asfaltu se proměnila v tvrdou, hladkou krustu a Ásta rozhodně nechtěla upadnout, zlomit si nohu a zůstat ležet v mrazu na vozovce, dokud někdo nepojede kolem. Mohla by totiž čekat dost dlouho. Když se dostala na druhou stranu, uklidnila se. Ticho přerušovalo příjemné křupání sněhu pod nohama a s dýmem ve vzduchu soupeřila pára stoupající Ástě od úst.

Ásta si vzpomněla na původ názvu Raeningjatangi, Ostroh pirátů, a před posledním krokem zaváhala. Po zádech jí přejel mráz, ovinula si paže kolem těla. Když pomyslela na dávný nájezd tureckých pirátů, zachvátila ji nepochopitelná úzkost, kterou se hned pokusila setřást. Nájezdníci tehdy údajně připluli ke břehu právě tady, teď se nicméně Ásta nemusela bát, že by na ni u moře číhali útočníci s šavlemi, aby ji unesli a prodali do otroctví. Děsilo ji spíš to, že celé široké okolí je i v současnosti liduprázdné, stejně jako kdysi. Proto se tady tehdy piráti mohli vylodit, aniž si jich kdokoli všiml. A ze stejného důvodu by se Ásta ocitla v úzkých, kdyby se původce ohně rozhodl na ni zaútočit. Zastavila se a zhluboka se nadechla. Zamrazilo ji však ještě víc, když jí plíce naplnil studený zimní vzduch prosycený dýmem.

Musí těch hloupých nápadů nechat. Určitě tu jen někdo pálí nějaké odpadky. Lidé přece vymýšlejí různé věci, aby ušetřili peníze, a když člověk pod rouškou noci spálí odpad, nemusí platit za jeho odvoz. Této hypotéze ovšem odporovala skutečnost, že v dohledu nestálo žádné vozidlo. Těžko by se sem někdo s hromadou starého harampádí vlácel pěšky. Ásta vyšla na okraj převisu a oddechla si, když viděla, že u ohně na břehu nikdo není.

Z místa, kde stála, nedokázala rozeznat, co přesně hoří. Plameny sice nešlehaly příliš vysoko, ale oheň byl poměrně prudký. Odvrátila se od moře a rozhlédla se kolem, ve slabém měsíčním světle však nezahlédla nikoho, kdo mohl tu podivnou hranici zapálit. Nebylo by sice těžké schovat se za některý z balvanů – ale proč? Ona přece není žádný James Bond v obleku a neúčastní se scény z filmu o tajných agentech. Je Ásta Jónsdóttir z Vestmanských ostrovů, oblečená v poněkud odrbané teplákové kombinéze a obnošené bundě. Rozum nakonec zvítězil a Ásta se rozhodla popojít blíž. Chtěla zjistit, co na břehu hoří. Potom zajede na Stórhöfði, vyřídí tam, co potřebuje, a pospíší si domů. A radši nad tím nebude moc přemýšlet, aby ji pochybnosti nepřipravily o odvahu.

Na svahu u pobřeží sice neležel sníh, ale zato ho pokrývaly kluzké mořské řasy a místy se v měsíčním světle leskla námraza, a tak Ásta cestou dolů našlapovala opatrně. Nakonec bez úhony sestoupila na rovinu a zamířila přímo k ohni založenému v ohbí mezi strmými písečnými svahy, co nejdále od břehu. Tam vlny nemohly hranici uhasit, pokud by nenastal mimořádně silný skočný příliv. Takové umístění jistě nebylo náhodné.

Přestože se Ásta teď už přibližovala rychlými kroky, stále ještě neviděla, co hoří. Záře ji oslepovala, a tak pálivo nedovedla rozeznat. Postupně však její oči světlou

přivykly a zčernalá hořící hrouda získala jasnější podobu. Ásta nevykřikla ani neucouvla, jen si oběma rukama zakryla ústa a vytřeštila oči. Přes praskání ohně teď zaslechla i šplouchání vln, které dosud nevnímala. Obličej ji v žáru plamenů pálil, třebaže ještě před chvilkou měla tváře úplně promrzlé. I pach kouře se změnil, teď v něm ucítila nádech benzinu. Její smysly při tom pohledu nejspíš zbystřily.

V ohni hořel člověk. To, co leželo na dřevěné hranici, nemohlo být nic jiného než mrtvé tělo. Bylo už natolik zuhelnatělé, že se nedalo poznat, zda jde o ženu či muže. Zjevně se však nejednalo o loutku ani figurínu. Takhle se pálí maso, ne plast. Ruce, nohy, trup, hlava obrácená směrem k Ástě, čelisti rozevřené a místo očí prázdné černé důlky.

Ásta teprve teď postřehla, že nevědomky začala kvílet do dlaní. Nemusela být žádný odborník na první pomoc, aby poznala, že dotyčného už nic nezachrání. Na to bylo dávno pozdě. Pomalu ustupovala, aniž spustila oči z hořící hlavy, z níž šlehaly plameny. Připadalo jí, jako by se čas zastavil a každý krok trval celou věčnost. Nakonec se přinutila otočit. Jakmile se však obrátila směrem, odkud přišla, uvědomila si, že během otáčení koutkem oka cosi zahlédla. Něco výrazně barevného, co se do tmavé krajiny nehodilo. Bylo to částečně skryté za balvanem. Ásta se přiměla se tam znovu podívat, ačkoli se toho obávala. Musela zjistit, co to je. Jen kus plastu přivátý větrem, nebo člověk, který ji právě upozoroval? A pokud je to člověk, bude ji pronásledovat? To se prostě musela dozvědět. Kdyby to vyšlo najevo až ve chvíli, kdy dostane ránu do zátylku, bylo by už pozdě.

Ásta se tedy ohlédla, nohy připravené vystartovat, jakmile by za sebou někoho uviděla. Pokud na pobřeží někdo byl, musel oheň zapálit on. Nic jiného nepřipadalo

v úvahu. Dlaně už si z úst sundala, takže když zahlédla, že za balvanem kdosi sedí a upírá pohled na hořící hranici, měl její výkřik volnou cestu. Tvář té osoby zakrývala hluboká kapuce bundy stažená do čela a přes rozvlněný vzduch nad ohněm se nedalo poznat, jestli je to žena nebo muž. Ásta se rozhodla počítat radši s tou druhou možností, protože muži běhají rychleji, a bez váhání se dala na útěk. Musí se dostat k autu a odjet odtamtud. Přivolat pomoc.

Když se po klouzání a klopýtání na hladkých vodních řasách s obtížemi vyškrábala zpět na silnici, ohlédla se přes rameno. Nikdo za ní neběžel. Zapátrala po místě, kde postava seděla, a podívala se směrem, který jí připadal správný. V šeru ovšem špatně viděla a světlo ohně ji oslňovalo. Zřejmě proto si předtím cestou k pobřeží osoby nevšimla. Člověk v bundě tam klidně mohl sedět už od chvíle, kdy na místo přijela.

Zamžourala a snažila se zaostřit na balvan. Konečně spatřila červenou bundu a oddechla si. Vypadalo to, že se osoba nehnula z místa, jako by se od té hrůzy nedokázala odtrhnout. Vzápětí však Ástu napadlo, že tam možná zůstala pouze bunda, kterou její majitel odložil, aby se mu rychleji běželo. Dalšími úvahami už se nezdržovala a utíkala dál. V běhu nespouštěla oči z auta, takže nedávala pozor na náledí. Uklouzla, přepadla dopředu a přistála na všech čtyřech na ledové krustě pokrývající asfalt. V kolenu i odřených dlaních pocítila ostrou bolest, kterou však přehlušil údiv, když zleva uslyšela zvuk motoru blížícího se po silnici. Okamžitě se ohlédla tím směrem, připravená odvalit se na krajnici, kdyby vozidlo mířilo k ní. Neznělo to jako auto, spíš jako elektrická koloběžka.

Nakonec se ukázalo, že zdroj zvuku je blíž, než předpokládala, ale zato je menší. Mnohem menší. Ásta měla pocit, že se jí to snad musí jen zdát.

Stále ještě na všech čtyřech užasle pozorovala, jak se kolem ní po silnici k městečku šine robotický vysavač. Ještě chvilku ho sledovala očima, dokud si nevzpomněla, že má naspěch. Zvedla se na nohy, bolavých kolen si nevšímal a zamířila k autu. Když vytahovala z kapsy bundy klíč, ruce se jí tak třáslly, že ho málem upustila. Také si uvědomila, že neovladatelně vzlyká. Od nervozity jí nijak nepomohl ani Móri, který na zadním sedadle zuřivě štěkal a vrhal se na okno. Přesto se jí podařilo nastoupit a okamžitě se v autě zamkla. Hned nastartovala, ani se neobtěžovala setřít si z obličeje slzy a pot po úprku. Móri se ztišil, protáhl se mezi předními sedadly a snažil se jí vyskočit do klína. Ásta ho odstrčila na sedadlo spolujezdce, protože s třiceti kily zběsilé radosti v náručí se řídit nedá.

Vůz byl zaparkovaný v opačném směru, než kam potřebovala jet, takže ho Ásta musela na úzké silnici otočit. Byla ovšem natolik rozrušená, že se jí to nepodařilo. Přidala plyn příliš prudce, auto se rozjelo moc rychle a dostalo smyk. Ásta proto dupla na brzdu a vozidlo sebou začalo škubat, jako by se ocitlo v šejkru na koktejly. Nakonec to musela vzdát, aby nesjela ze silnice. Ačkoli ji takové pomyšlení děsilo, nezbývalo jí nic jiného než jet vpřed a otočit se na malém plácku u pobřeží. Auto bylo stále obrácené víceméně čelem dopředu a cesta zabere jen chvilku. Ásta se několikrát pomalu nadechla a vydechla, což ji trochu uklidnilo. Pevně sevřela volant a rozjela se. Kdyby se ten člověk z pobřeží vyřítil proti ní a ohrožoval ji, mohla by ho prostě přejet.

Sklonila se k volant u a nos téměř přitiskla na přední sklo. Na náledí se neodvažovala přidat plyn, protože věděla, že ve svém současném rozpoložení není schopná rychlých reakcí. Vzpomněla si, že má v autě zapojený telefon, a zapnula palubní počítač, aby mohla přes

handsfree zavolat policii. Tam měli navzdory nedostatku zaměstnanců službu ve dne v noci a cesta na místo by jim neměla trvat déle než deset minut. Vyslovila proto pokyn, ať telefon vytočí 112.

V tak vypjaté situaci se však nezvládla soustředit na dvě činnosti zároveň, ve zmatku se opřela o volant a zavadila o klakson. Úlekem z pronikavého zvuku bezděčně šlápla na plyn, takže auto dostalo smyk a otočilo se dokola jako při závodu rallye. Vzápětí vyrazila opět vpřed a nepomyslela na námrazu.

To byla velká chyba.

3. KAPITOLA ● DEN 1 – ČTVRTEK

Trausti už přestal vnímat, jak venku kvílí vítr. Přivykl tomu zvuku překvapivě rychle. Zvyknout si na hučení ventilátoru v ložnici své garsonky v Americe mu trvalo mnohem déle. Přitom tady dosud strávil jen pár hodin, zatímco nad hlukem z klimatizace se přestal rozčilovat až po několika měsících. Možná to bylo tím, že vítr se nedá přestěhovat, ale ten zatracený ventilátor mohli na zeď klidně připevnit jinde. Navíc se dalo očekávat, že na místě považovaném za největrnější výspu Evropy bude skučet vichřice. Od příjezdu Trausti skutečně neměl důvod o tomto tvrzení pochybovat. Stórhöfði byl nejjižnější obydlený kout Islandu a až na úzký hřbet propojující mys s ostrovem Heimaey ho ze všech stran obklopovalo moře. Venku proto nebylo nikde závětrí a Trausti byl rád, že teď nemá důvod vycházet z domu.

Vichřice, která je přivítala, když na parkovišti před domem vystoupili z aut, se totiž zatím příliš neutišila. Sigga a Ragga, které vážily mnohem méně než Trausti a ostatní dva muži, v poryvech větru stěží udržely rovnováhu. Když se Sigga plahočila ke vchodu, rozpuštěné světlé vlasy jí vlály téměř kolmo vzhůru. Traustiho napadlo ji vyfotit, vzápětí si však uvědomil, že má rozbitý telefon. Navíc si musel upřímně přiznat, že by se mu to stejně nepodařilo, protože měl sám co dělat, aby ho vichr nesrazil

k zemi. Ani to však nevadilo, Sigga by ho tak jako tak donutila fotku smazat. Byla zvyklá vypadat vždy dokonale, nicméně právě teď připomínala spíš klauna. Klauna, který přišel do práce nemocný. Po plavbě byla stále ještě mrtvolně bledá.

Ani vichřice na mysu ovšem nemohla přátelům zkazit radost z toho, že konečně mají pod nohama opět pevnou zem. Dokonce se dalo říct, že je vítr osvěžil a pomohl jim dostat z plic slaný mořský vzduch a zbavit se nakyslé pachuti v ústech. Traustimu navíc ulevil od tíživých myšlenek, které ho zachvátily během krátké cesty od přístavu, a teď už se mu vrátila dřívější dobrá nálada. Poslední zbytky rozmrzelosti rozptýlilo červené víno, které si všichni nalili, jakmile se v domě uvelebili. Dokonce už ani nepostrádal telefon.

Ve vzduchu se vznášela slabá vůně čerstvého nátěru a nového dřeva. Trausti netušil, jak interiér původně vypadal, ale noví majitelé zřejmě nechali vyměnit všechny dveře i okna, nově omítnout stěny, modernizovat kuchyň a přidělat další koupelny. Trausti pochyboval, že by strážce majáku potřeboval hned čtyři. Na pozemku nebyl žádný vodní zdroj, do betonové nádrže se chytala dešťová voda, kterou potom potrubí přivádělo do budovy. Trausti nechápal, jak to jde dohromady s tak moderním ubytováním, ale nejspíš to fungovalo, když v domě nikdo nebydlel nastálo. Mezi obdobími, kdy si hosté do syta užívali sprchování, pravděpodobně pokaždé uplynulo několik týdnů, možná i měsíců, během nichž se nastrádala voda pro další návštěvníky. Renovace domu údajně ještě nebyla zcela dokončená, ale všechn nábytek stál na svém místě a na zdech visely obrazy. Jestli někde zbývalo dodělat nějaké úpravy, nedalo se poznat, v čem by měly spočívat. V kuchyni bylo všechno základní vybavení, vysoká vitrína v jídelně byla plná sklenic,

v koupelnách nechyběly ručníky, župany ani mýdla a v ložnicích na ně čekaly ustlané postele. Všechno se lesklo novotou a působilo mimořádně luxusně, zároveň se však podařilo docílit i útulnosti a dojmu, že za novým interiérem nestojí žádné zvláštní úsilí a výsledek vznikl čistou náhodou.

Jestli měl Leif strach, že bude muset spát na starém pružinovém gauči, obával se naprosto zbytečně. „Tohle je fantastický, Ari. Fantastický!“ Leif se rozvalil na měkoučkou pohovku v jednom ze dvou obývacích pokojů, kde právě seděli. Nohy si položil na konferenční stůl, lokl si ze skleničky a zubil se od ucha k uchu. „Neuvěřitelný!“

S tím se nedalo nesouhlasit. Ve srovnání s jejich dřívějšími mejdany v mrňavých garsonkách na koleji byl tohle úplný ráj. Tehdy se museli spokojit se sezením na posteli, na kancelářské židli nebo na zemi a bývali v pokoji tak namačkaní, že se sotva mohli otočit. Teď navíc měli ve skleničkách výrazně lepší víno, krabicové vyměnili za skleněné lahve s korkovými zátkami. I samotné sklenky působily kultivovaněji, všechny byly na nožičce, ze stejné sady vyrobené z křišťálového skla. Zdaleka se nepodobaly směsce nejrůznějších nádob, ze kterých popíjeli dřív. Také se zvýšilo množství alkoholu: dohromady se sešlo tolik lahví – včetně Traustiho pečlivě vybraného středně drahého vína z bezcelní prodejny –, že téměř zaplnily jednu z kuchyňských skříněk. Jediný, kdo nákup pojal v duchu minulých dob, byl Leif, který zatvrzele mrskl na stůl dva kartony půllitrových plechovek piva a dvě lahve lékořicové vodky. Ani jemu však nostalgie po starých časech dlouho nevydržela, a když Sigga přinesla z vitríny skleničky, vybral si stejně jako ostatní radši víno.

„Nohy dolů!“ Ari se naklonil k Leifovi a štouchl do něj. Jeho ponožky pasovaly do páru, ale nebyly obě stej-

ně obnošené, jedna byla zašedlejší než druhá a na palci měla díru. „Musíme s nábytkem dobře zacházet.“

Leif nohy ze stolku zdráhavě sundal, ale tvářil se, že ho Ari zbytečně otravuje. Nikdy se však nedokázal zlobit dlouho. Usmál se, až se mu zažloutlé zuby zaleskly. „Měl jsem se stát investorem. Škoda že jsem šlápnul vedle.“

Leif vystudoval informatiku, a než na trajektu zbledl, omluvil se a odběhl, stihl se s ostatními podělit o svou nespokojenost v zaměstnání. To ovšem Traustiho nijak zvlášť nepřekvapilo. Leif zkrátka nebyl na takové věci stavěný. Měl sklony vždycky všechno odfláknout a rozhodně neměl tu správnou povahu na hledání chyb a precizní práci. Byl to ten typ člověka, který, když nena- jde otvůrák, otevře lahev piva tím, že urazí vršek. Trausti nikdy nepochopil, proč si vůbec svůj obor vybral a jak se mu podařilo studium dokončit. Pro Leifa nicméně bylo typické, že si se všemi překážkami, které se mu postavily do cesty, pokaždé nějak poradil, ať už šlo o zkoušky, nebo o sněhové závěje na parkovišti. Kdyby ovšem chtěl změnit profesi, finančníctví a investice by nepřipadaly v úvahu. Hodily by se k němu stejně špatně jako programování, nebo spíš ještě hůř. Trausti by mu své peníze každopádně nesvěřil, kdyby měl nějaké nazbyt.

„Nedolil bys mi, Trausti?“ Sigga mu podala prázdnou sklenku od vína, přesvědčená o kladné odpovědi, přestože stejně jako všichni ostatní oba seděli. A Trausti se skutečně zvedl, ještě než větu dořekla, nejspíš si z dob studií stále zachoval svalovou paměť. Tehdy také pokaždé vyskočil, jakmile ho Sigga o něco požádala, aniž sám věděl proč. Zamilovaný do ní nebyl, i když si to ostatní nepochybně mysleli. Po krátké úvaze došel k závěru, že Sigga zkrátka nenabízí jinou možnost, než aby člověk plnil všechna její přání. Měla ve zvyku všem udílet pokyny, ale když někoho žádala o laskavost, pokaždé

hezky poprosila a poděkovala. Tím pádem nepůsobila dojmem, že Traustiho vstřícnost bere jako samozřejmost.

V čele party vždy stáli Ari se Siggou a stále se na tom nic nezměnilo. Dělalí nejdůležitější rozhodnutí a obvykle prosadili své návrhy, i když ostatní měli jiné. I s myšlenkou, že by se měli vydat na Vestmanské ostrovy na pohřeb Guggy, přišla původně Sigga. Ari pak plán vylepšil prohlášením, že by při té příležitosti mohli uspořádat delší sraz. Trausti bez dlouhého váhání souhlasil.

Po dokončení studia se Ragga, Sigga, Ari a Leif postupně odstěhovali z koleje, až tam Trausti nakonec zůstal sám. Spojení mezi nimi se pak rychle zpřetrhalo, ačkoli nic takového vůbec neměli v úmyslu. Pokaždé, když se někdo z nich sbalil a opustil svůj maličký studentský byt, zazněly vřelé sliby, že zůstanou v kontaktu. Založili si skupinový chat, který od té doby stále fungoval, ale postupem času ho využívali čím dál méně. Někdy se sice ještě probouzel k životu, Trausti však tušil, že je jediný, kdo pocítí nadšení, když mu na telefonu pípne oznámení nového příspěvku. Ostatní lépe zapadli do svých nových prostředí, protože snáze navazovali společenské vztahy a zůstali na Islandu. Na rozdíl od něj nemuseli na postgraduální studium odjet do zahraničí.

Trausti studoval medicínu, což bylo nejdelší souvislé studium. Sigga sice hned po bakalářských zkouškách na právech pokračovala v magisterském programu, ale z koleje se odstěhovala a pronajala si byt. Ostatní se buď spokojili s bakalářským vzděláním, nebo si před magisterským studiem dali roční pauzu. Trausti proto dva roky bydlel na koleji bez své party. Cítil se osaměle, ale nevalnému společenskému životu vděčil za to, že se jeho studijní výsledky v posledních ročnících výrazně zlepšily. Jeden z vyučujících se k tomu dokonce výslovně vyjád-

řil, což by Traustiho dost potěšilo, kdyby ovšem profesor pochvalu nezakončil prohlášením, že se vyšvihl skoro na vrchol ze samého dna. Trausti neměl zájem si připomínat, že u přijímacích zkoušek byl předposlední z těch, kdo uspěli. Bylo pro něj docela typické, že nezvládl dokonce ani umístit se jako poslední, když už se mu nepodařilo u zkoušek vyniknout. Radši by byl nejhorší než druhý nejhorší.

Když se k nim donesla zpráva o úmrtí Guggy, založila Sigga nový skupinový chat s odůvodněním, že nedokáže psát zprávy do konverzace, kde je mezi účastníky zemřelý člověk. Během plánování cesty se v novém chatu objevilo víc příspěvků než v tom starém za téměř čtyři roky uplynulé od Traustiho promoce. Tak intenzivní kontakt jim možná také usnadnil opětovné shledání a zabránil rozpakům, když se konečně zase sešli. Z neustále přibývajících zpráv bylo čím dál jasnější, jak moc se všichni na setkání těší, ačkoli se vzhledem k okolnostem snažili své nadšení mírnit. Trausti měl radost, že není jediný, kdo se nemůže dočkat, až přátele uvidí, jak se mu zpočátku zdálo. Přesto se nikdo netěšil ani zdaleka tolik jako on. Z toho důvodu se jim nesvěřil, že přiletěl na Island jen proto, aby se s nimi mohl sejít. Místo toho tvrdil, že se čirou náhodou zrovna chystal domů na krátkou návštěvu. Obával se, aby nepůsobil zoufale. Žádný zoufalec přece nebyl. V postgraduálním studiu dokonce navzdory nálepce slabého studenta, kterou si přinesl z domácí univerzity, platil za poměrně schopného.

Trausti přinesl poloprázdnou lahev a dolil do skleničky, kterou Sigga dopila. Téměř vypitou sklenku naplnil také Leifovi, ale Ragga tu svou zakryla dlaní, když se jí chystal dolít. Zbytek proto dostal Ari. Trausti sám už měl dost, protože alkoholu nijak zvlášť neholdoval. Posadil se a doufal, že nikdo nenavrhne, aby otevřeli další lahev.

Chtělo se mu spát a nejradši by si šel lehnout, nechal se pohltnout únavou a usnul. Přispíval k tomu i časový rozdíl a ráno chtěl být Trausti odpočatý, až dojde na smutný důvod výletu. Nerad by se nechal přistihnout, jak na kamarádčině pohřbu zívá. Nebo jak vlivem únavy nedokáže zadržet slzy.

Ragga se na něj usmála a on její úsměv opětoval. Doufal, že nemá tak ošklivé zuby jako Leif. Ragga se mu dřív líbila, okouzlovala ho její zamlklost a zadumaný výraz, který mu připadal neodolatelny. Také ho zaujala její nakrátko ostříhaná hlava, protože měl tehdy dojem, že všechny ostatní mladé ženy nosí dlouhé vlasy. Vykládal si její účes tak, že se jím Ragga odlišuje od většiny, a tak předpokládal, že by mu tím pádem rozuměla. Nikdy však tuhle svou kadeřnicko-psychologickou hypotézu neověřil v praxi. Svě city nijak neprojevil, a proto neměl ponětí, jestli bylo zalíbení vzájemné. Tušil ovšem, že ne, a byl rád, že se nikdy k ničemu neodhodlal. Aspoň se vyhnul odmítnutí. Navíc i kdyby se tenkrát přece jen dali dohromady, po jeho přestěhování do Ameriky by se stejně nejspíš rozešli. Ragga vystudovala strojnínžénýrství a byla zaměstnaná v teplárenské společnosti, kde se zabývala opravami teplovodů. Trausti nikdy neslyšel o ničem, co by mu znělo stejně nezáživně, ale Ragga celá zářila, když jim na palubě trajektu o své práci vyprávěla. V americkém státě, kde teď Trausti bydlel, se geotermální teplo podle všeho vůbec nevyskytovalo, takže by tam Ragga určitě nebyla tak šťastná, jak se jevila tady.

Do domu se opřel víchř, který opět zesílil, a sklo francouzského okna vedle pohovky se mírně prohnulo. Trausti si proto dopřál ještě lok červeného vína, aby oslavil, že teď nemusí být venku. Otočil se k oknu a upřel pohled do tmy. Sigga začala vzpomínat, jak Leif kdysi zničil jednu ze společných sušiček prádla na koleji, když při sušení přero-

vé bundy použil místo tenisového míčku dózu se sušeným česnekem. Dóza se při otáčení bubnu otevřela a česnek se vysypal do sušičky, která byla od té doby naprosto nepoužitelná. Leifovi naopak nevadilo, že je pokaždé, když jde v bundě ven, cítit jako česnekový chléb. Všichni se té vzpomínce zasmáli a Trausti se přidal. Nesmál se však dlouho, protože si nebyl jistý, jestli se to v dané situaci hodí. Až do pohřbu by se přece měli soustředit na truchlení nad smrtí Guggy. Pomyslel na ni a uvažoval, jak by na něj asi působila, kdyby ještě byla mezi nimi. Změnila se víc než ostatní? Byla o rok starší, takže jí v době úmrtí bylo už třicet. Jediný rok však v této souvislosti stěží něco znamenal, a tak se dalo předpokládat, že Gugga až do své smrti zůstala stejně chaotická, jako bývala dřív.

Gugga byla aktivistka, která se pokaždé nadchla pro nějakou věc, zpravidla pro tu, o níž se právě nejvíc mluvilo. Její zápal však nebýval tak horký, aby ráno obvykle nezaspala, když se mělo jít někam demonstrovat. Navíc jí nedělalo potíže své zájmy radikálně měnit. Podobně nedotažená zůstala i její snaha zapojit se do univerzitní politiky. Kandidovala sice do studentské rady, ale dál už se o to nezajímala. Nikdo v partě se proto nedivil, že ve volbách nezískala skoro žádnou podporu. Ona sama si z neúspěchu zjevně také nic nedělala, protože už dávno zaměřila pozornost zase na něco jiného. Dokonce se ani neobtěžovala k volbám přijít a hlasovat sama pro sebe.

Trausti doufal, že když se Gugga odstěhovala z koleje, aniž studium dokončila, podařilo se jí trochu se usadit. Přál by jí to. Studovala sociologii a podle všeho měla o obor upřímný zájem, to se jí muselo nechat. Přinejmenším se nikdy nezmínila, že by chtěla své zaměření změnit, což by pro ni bylo typické. Tím víc všechny překvapilo, že studium těsně před cílem vzdala, zpětně se to ovšem zdálo docela pochopitelné. Její máma bojovala s těžkou

rakovinou a po její smrti to s Guggou šlo z kopce. Možná tenkrát měli projevit větší snahu ji podržet, jenže v té době všichni zkrátka měli svých starostí dost. Většinu času, kdy nespali, jim vyplňovaly přednášky, zkoušky, úkoly a učení. Těch pár zbývajících volných chvil chtěli věnovat zábavě, ne poskytování terapie.

Podobné úvahy Traustiho rozhodně netěšily, a tak se je snažil zahnat. Místo toho se zkusil lépe uvelebit na pohodlné pohovce a užívat si přítomný okamžik. Připomněl si, že není nic divného chtít se sejít se starými kamarády a dopřát si pár dní volna od pracovního záprahu v Americe. Na rozdíl od ostatních si každý volný den, který s nimi stráví, musí napracovat. Po návratu ho tedy čeká několik týdnů nepřetržité dřiny. Nepochyboval však, že to stojí za to. Ve Státech si ještě žádnou partu přátel nenašel, protože mu skoro nezbýval čas na nic kromě práce, studia a spánku. Společnost proto opravdu potřeboval. Výlet považoval za jakýsi lék na duši.

„Máš s sebou černý oblek, Leife?“ Ari odložil sklenku a dodal: „A tím nemyslím černé džíný a triko s logem metalové kapely. Zítra se musíme obléct slušně.“

Z Leifova výrazu se dalo soudit, že na nic takového nepomyslel. Sigga ho nicméně z překérní situace vysvobodila. Ještě než stihl odpovédět, zeptala se: „Myslíte, že jsme něco mohli změnit? Nějak Guggu zachránit?“

Mluvila trochu nezřetelně a spodek obličeje měla poněkud ochablý. V tomto ohledu se od dob jejích studií na právnické fakultě zjevně nic nezměnilo – stačily jí dvě skleničky a začala protahovat konce slov, jako by jim narostl ocas. Z celé party snesla nejméně alkoholu, protože měla drobnou postavu a moc nevážila.

„Co to plácáš?“ zamračil se Leif. „Co jsme asi tak mohli dělat? Gugga umřela na rakovinu, chápeš? To jsme snad měli ... já nevím ... vynalézt lék?“

Trausti potlačil povzdech. Schylovalo se k okamžiku, kdy do těch nesmyslných řečí zatáhnou i jeho. Tak to bývalo pokaždé, když se hovor stočil na nemoci. Jeho přátelé předpokládali, že dokáže na otázky z oboru odpovědět nejlépe, což platilo i pro ostatní. Sigga musela mít vždy jasno v soudnictví, zákonech a předpisech. Leifa se všichni ptali na počítače, software a umělou inteligenci, ačkoli v tom posledním se moc nevyznal. Gugga musela vědět všechno o otázkách spojených s běženci a o nej-různějších společenských záležitostech na Islandu i v zahraničí. Ari byl zase odborník na ekonomiku, takže si od něj nechávali vysvětlovat rozhodnutí centrální banky ohledně úrokových sazeb. Raggu se snažili přimět k různým vyjádřením ohledně stavebnictví, průmyslu a energetických firem, ale ona většinou jen pokrčila rameny a odmítala se do debat zapojit, zvlášť když byla výměna názorů trochu ostřejší.

Sigga se zatvářila uraženě. „Ne, o žádném léku jsem nemluvila. Šlo mi o to, že člověk může zůstat naživu delší dobu, když je v dobrém duševním stavu. To Gugga určitě nebyla.“

Leif byl zabořený v měkké pohovce, teď se však narovnal a neskrýval rozčilení: „Z čeho vyvozuješ, že na tom byla psychicky špatně? To přece nemůžeme vědět. Klidně si můžu myslet, že byla ohromně šťastná.“ Vzápětí si uvědomil, jak hloupě poslední věta vyzněla, a dodal: „Teda v rámci možností.“

Sigga zavrtěla hlavou a dlouhé světlé vlasy se jí zavlnily jako ve větru. Pohyb byl poněkud přehnaný, zřejmě ze stejného důvodu jako její nezřetelná výslovnost. „Četli jste přece ty její zprávy.“ Sigga sklopila oči. „Psala, že má rakovinu slinivky, a prosila nás, ať ji navštívíme v nemocnici. A my jsme to neudělali. Přestože jsme věděli, že kromě nás nikoho nemá.“ Neštěstí nechodí nikdy samo,

a tak Gugga před dvěma lety přišla i o otce a stal se z ní sirotek. Navíc byla jedináček a neměla ani jiné blízké příbuzné, a tak zůstala bez opory. Právě v té době oživila jejich skupinový chat a chtěla uspořádat sraz, z kterého ale nakonec nic nebylo. A podobně to dopadlo i s její prosbou o návštěvu v nemocnici.

Ari obrátil oči v sloup. „Jak jsme měli vědět, že je to tak vážné?“

Tím se řeč opět stočila k medicíně. Sigga pohlédla na Traustiho a mávnutím mu naznačila, že by se měl chopit slova, což také udělal. Velice diplomaticky, aby jeho odpověď nikoho neranila. „Rakovina slinivky bývá skoro bez výjimek hodně vážná. To jste ale samozřejmě nemohli vědět. A já jsem byl ve Státech a neměl jsem šanci sem přijet.“ Otázku, proč nikoho z nich nenapadlo vyhledat si něco o nemoci na Googlu, si radši nechal pro sebe. Stačilo podívat se na internet a mohli vyloučit veškeré pochyby.

„Teď jsme každopádně přijeli. Ne každý by byl ochotný se na pohřeb trmácet tak daleko,“ ozval se Ari. „Řekl bych, že to z nás dělá správné kamarády. Napravili jsme tím to, co jsme předtím zvorali.“ Zjevně se snažil přesvědčit hlavně sám sebe. Možná by se mu to i podařilo, kdyby Ragga nepovažovala za svou povinnost ho o veškeré iluze připravit.

„Když někomu přijedeš na pohřeb, nevynahradíš mu tím to, že jsi ho nenavštívil na smrtelné posteli. Pohřeb je jenom pro pozůstalé. Mrtvému v rakvi to může být úplně jedno.“ Ragga se prudce nadechla nosem. „Byli jsme kamarádi na prd.“ Pokrčila útlými rameny. „Teď už na tom ale nic nezměníme.“

Leif si povzdechl stejně přehnaně, jako když se dřív holky zmiňovaly o feminismu. Trausti si všiml, že Sigga mžourá na polici připevněnou na zdi pokoje. Pokusil se zjistit, co ji tak zaujalo, ale neviděl nic jiného než štos deskových

her. Možná ji napadlo, že by si pro odlehčení atmosféry mohli zahrát monopoly. Ukázalo se však, že Sigga má jiný úmysl. „Co takhle zkusit spiritistickou tabulku?“

Dočkala se přesně takového ohlasu, jaký se dal očekávat. Všichni v partě stáli nohama pevně na zemi a nepotrpěli si na žádné pověry, natož na nějaké nesmyslné představy o záhrobí. Sigga se přes pohoršené námitky Leifa a Ariho ani nedostala ke slovu. Ragga a Trausti se nevyjádřili, dokud se ostatní tři neodmlčeli. Pak Ragga k údivu všech Siggu podpořila: „Já jsem pro. Uškodit nám to nemůže.“

Ostatní tři pak postupně také změnili názor, na čemž asi mělo zásluhu hlavně vypité víno. Nebo se jim cokoli zdálo přijatelnější než se dál bavit o tom, jak se na Guggu vykašlali, když zápasila se smrtí. Než se nadáli, seděli u jídelního stolu v přízemí, před sebou měli sériově vyráběnou americkou verzi spiritistické tabulky a vedle sebe každý sklenku vína. Sigga ztlumila osvětlení, takže skoro nic neviděli. Přesto v místnosti nezavládla zdaleka taková nálada, jaká by se k dané situaci hodila. Všichni se pochechtávali a obecně ke hře přistupovali dost lehkově. Nevěřili, že budou skutečně komunikovat se zemřelými. Traustiho nejvíc zajímalo, jestli dokáže uhodnout, kdo z nich si s ostatními zahrává, až se z písmen na desce začnou tvořit slova. Byl přesvědčený, že někdo určitě neodolá a nechá se k tomu lákat.

Všichni položili prsty na planžetu tvaru slzy s průhledným okénkem uprostřed, Sigga si vyžádala ticho a vyslovila otázku, zda je přítomen duch. A přesně jak Trausti předpokládal, planžeta se záhy dala do pohybu. Zjistit, kdo její pohyb řídí, mu ovšem připadalo obtížnější, než čekal. Mohl to být kdokoli z nich. Trausti se tedy radši zaměřil na sledování písmen, na něž planžeta ukazovala.